У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. No. 214. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 21-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1970 Ч. 214. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 20 листопада 1970

В АМЕРИЦІ

ДВІ РЕЧІ МОГЛИ Б ПРИСКОРИТИ кінець війни у В'єтнамі, — заявив генерал Люїс Волт на пресовій конференції, повернувшись з В'єтнаму. Перше — це зрозуміння суті і важности справи американським народом, а друге — це дефінітивне припинення постачання ворожої зброї і амуніції з Північного В'єтнаму й Китаю. На думку ген. Волта найбільш ефективною зброєю проти ворога є пропаганда, ціллю якої здезорієнтувати американців і переконати їх, щоб вивели свої війська з В'єтнаму.

ПУБЛІЧНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ ПРАЦІ в повіті Нассав очолив колишній робітник Джан Ґ. Пітерс. Його пост — це адміністрація гігієни і водного постачання — проголосив голова повіту Ралф Казо.

СТЕЙТ НЮ ЙОРК НЕ МОЖЕ подолати теперішнього бюджетового 500 мільйонів доларів, — заявив губернатор Рокефеллер. Щоб затримати певний рівень і вдержатися на позиції — потрібно один більйон федеральної допомоги. Інакше Нюйоркський стейт не вив'яжеться із наложених на нього завдань.

ФБІ СХОПИЛИ 28 ГЕМБЛЕРІВ — членів організованого злочину. Це важко вдарило по цілій організації і розконспірувало багато членів. Ген. прокуратор Мічел сказав, що схоплено якраз шайку найчільніших гемблерів і цим самим перетято дорогу до дальших злочинів. Одним з арештованих виявився Вінцент Джеймс Калебразе з Нюарку. В арештованих сконфісковано гроші і зброю.

ДВОХ АЛЬПІНІСТІВ ОСЯГНУЛО ШПИЛЬ ГОРИ ЕЛЬ КАПІТАН висоти 3000 стіп — впродовж 27 днів важкого походу, втоми і риску. Інформаційний урядовець Національного Парку заявив, що вихід на цю гору є одним з найважчих і здобуття цього шпилю — це справжній подвиг. Прізвища відважних альпіністів: Дін Колдвел і Воррен Гардінг.

ЛАВРЕАТ НОБЕЛЯ І БІОХЕМІСТ Д-Р ДЖОРДЖ ВОЛД з університету Род Айленд, зазначив у своїй промові, що занечищення повітря, перенаселення (навіть у ЗСА) і можливість нуклеарної війни — це явища, які загрожують людству. Ніхто не звертає уваги на істотне, себто на якість життєву, спосіб та на умовини, які цим явищам чимраз більше посолюють, а це впродовж нашого сторіччя із кожним днем значно погіршується і веде у безвихідне зло.

ЗА СПЕЦІЯЛЬНОЮ ДОПОМОГОЮ ДЛЯ УРЯДУ КАМБОДЖІ звернувся президент Ніксон до Конгресу ЗСА. У своєму спеціяльному зверненні він запропонував, щоб шестикратно збільшити допомогу урядові Камбоджі, себто в сумі 1.03 більйона долярів.

ЛЮДИНА, ЩО ПЕРША ВСТУПИЛА НА ПОВЕРХНЮ МІСЯЦЯ, астронавт Ніл Армстронг, промовляв на другому Міжнародному Світовому Конгресі „Фонду Збереження Довкілля". Він сказав, що земля — властиво єдине й найкраще місце для замешкання. Земля — це „оаза", або „острів" для її жителів. Її найбільшим ворогом не жадні природні катаклізми, ані розні ворожі наїзди але таки вони самі — її мешканці. Д-р Гофман — віцепрезидент Фонду заявив, що якщо не припиниться безустанний ріст населення — людство буде засуджене на швидку й безсумнівну загибель.

У СВІТІ

ПРОВІДНИКИ СИРІЙСЬКОГО ВІЙСЬКОВОГО РЕЖИМУ настановили новим головою держави — президентом Сирії маловідомого досі з будь - якої політичної активности колишнього вчителя Агмета аль-Хатіба. Фактичний керівник режиму ген. Гафез аль-Ассад має стати прем'єром нового уряду, задержуючи в своїх руках усю владу. Агмет аль-Хатіб був востаннє провідником сирійської спілки вчителів.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ІЗРАЇЛЮ ЕББА ЕБАН відбув у середу 18 листопада ц. р. зустріч з державним секретарем ЗСА Віллямом П. Роджерсом. Під час зустрічі Ебан поінформував Роджерса, що Ізраїль хотів би одержати від ЗСА більшу мілітарну й економічну допомогу, як також запевнення, що ЗСА будуть підтримувати позицію Ізраїлю в тому випадку, як почнуться нові мирові переговори з Об'єднаною Арабською Республікою і Йорданом. Водночас із цим Ебан добивався щоб ЗСА не обстоювали вимоги, щоб Ізраїль вивів свої війська з усіх окупованих в 1967 році арабських територій.

ФІНАНСОВА СТОРОЖА італійська урядова агенція уповноважена допильнувати, щоб всі громадяни і підприємства платили податки, подала до відома, що в останньому році італійська держава втратила через неплачення податків тими, що ухиляються їх платити, чотири більйони долярів, тобто одну четверту всіх податкових прибутків. Найбільше втрачає Італія через шмуглювання тютюну й особливо швайцарських та американських цигарок.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ посилає цього року у Південний В'єтнам двічі стільки вояків, як в 1969 році. Інфільтрація північних в'єтнамців відбувається, не зважаючи на зимову пору, посилено і в американських колах сподіваються, що в цьому році кількість перекинутих з Північного В'єтнаму комуністів може досягти числа 200 000 вояків. Минулого року ця кількість зменшилася була до 110 000. Переходять територію Південного В'єтнаму північні в'єтнамці звичайними шляхами через Камбоджу, Ляос і Центральну Верховину в Північному В'єтнамі.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ЗГОЛОСИВ протест до Британії з приводу недавнього зудару на Середземному морі британського літаконосця з совєтським нищильником. Совєти кажуть, що це була вина британської адміралітії, — британці твердять, що катастрофу спричинила шпигунська місія того нищильника, який вештався між британськими воєнними кораблями, коли вони переводили заздалегідь заповіджені маневри.

ДО РУМУНІЇ ПРИБУЛА пані Шірлі Темпл-Блек, колишня дитяча фільмова зірка, республіканська діячка з Каліфорнії. Вона належала до делегації, яка привітала була румунського президента Ніколая Чаушеску з його приїздом до Америки та їздила з ним по Америці. Чаушеску запросив її відвідати Румунію, що вона й зробила.

В ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЯХ МОЖЕ СТВОРИТИСЬ в цьому році більшість за допущення туди Комуністичного Китаю, бо багато держав, які раніше голосували „проти" або „стримувалися", зревідували своє становище у користь Пейпінгу. Але не буде ще двох третіх голосів, потрібних для прийняття Комуністичного Китаю, бо це „важлива справа", якої не можна вирішити звичайною більшістю голосів.

Схвалену Сенатом нову сільсько-господарську програму передано до підпису през. Ніксонові

Вашингтон. — В четвер 19 листопада ц. р. Сенат ЗСА затвердив на своєму засіданні остаточно підтримувану урядом нову сільсько-господарську програму, яка обмежує субсидії для однієї фарми 55 тисяч долярів за кожну із трьох основних хліборобських культур — бавовни, пшениці і кормової рослини. Схвалено законопроект в цьому напрямку 48 голосами проти 35 при опозиції багатьох сенаторів з хліборобських в основному стейтів і багатьох демократів з президентськими аспіраціями. Затверджений законопроект передано до Білого Дому для підпису Президентові. Згідно з цією програмою фармери погоджуються залишати облогом частину землі, одержуючи за це відповідні субсидії від федерального уряду і з, другого боку, можливість поширювати вирощування основних хліборобських культур. Під час дебат над цим законопроектом не було заперечень ані проти пропонованих у ньому найвищих ставок в субсидіях, ані розміру управної землі, яка має залишатися облогом. Окремі сенатори заперечували тільки проти редукції кількости акрів призначених під вирощування бавовни і пшениці, із 16.3 мільйонів акрів в 1970 р. до 11.5 мільйонів в 1971 році і з передбаченням дальших редукцій у наступних роках, заявляючи, що це вплине негативно на продукцію бавовни на півдні ЗСА. Так же само інші сенатори стверджували, що обмеження для врожаїв пшениці і кормових продуктів таких, як кукурудза, приведуть до великих втрат у сільськогосподарських прибутках ЗСА.

Палата Репрезентантів схвалила законопроєкт про обмеження імпортів

Вашингтон. — Після довгих дебат Палата Репрезентантів прийняла 215 голосами проти 165 голосів законопроект в справі торгівлі із закордоном із встановленими в ньому деякими обмеженнями для імпортів різного роду товарів, зокрема текстильних матеріялів і взуття. Схвалено цей контроверсійний законопроект при дуже сильній опозиції великої кількости конгресменів. Сподіваються також великої опозиції проти цього законопроєкту в Сенаті, куди його вже передано. В конгресових колах думають, що його ледве чи повестеться провести у Сенаті ще під час тривання цієї 91-ої поточної сесії Конгресу. Немає також виглядів, щоб цей законопроект був підписаний Президентом навіть у тому випадку, коли його затвердить Сенат. В загальному торговельний законопроєкт встановляє квоти для імпорту текстилів і взуття, але дає Президентові змогу виключати з-під встановлених у ньому обмежень деякі чужі держави.

Уряд приготовляє програму медичного забезпечення

Вашингтон. — Уряд президента Ніксона, мавши на увазі нові президентські вибори в 1972-му році, приготовляє тепер програму крайового медичного забезпечення, кошт якого мав би бути покритий із вкладок, що їх кожний від заробітної платні — відтягалося б разом з податдовідуться та інформує „Таймс" в Лос Анджелесі. В цій справі, згідно з інформацією, ще не винесено остаточного рішення, але в Білому Домі вірять в її практичну вартість та атракційність, призначивши вже групу урядовців та фахівців для підготовки відповідного проєкту, що мав би бути включений в законодавчі пропозиції президента Ніксона на 1971-ий р. Тим часом д-р Роджер О. Егеберг, що є асистентом секретаря для здоров'я та наукових справ у Департаменті здоров'я, виховання і суспільної опіки, в інтерв'ю на цю тему заявив, що жадна така програма не може мати тепер успіху з тієї простої причини, що в Америці немає досить лікарів, дентистів та шпиталів, які могли б обслужити всіх забезпечених такою програмою.

ФКУ широко розгортає акцію збірки на другу катедру українських студій в Гарварді

Ню Йорк (Б. Т.) — Хоча формальна акція збірки фондів на встановлення другої з черги катедри українських студій в Гарвардському університеті почалася щойно кілька тижнів тому, вона розгортається з кожним днем ширше і з кожним днем приходять нові докази глибокого зрозуміння цієї важливої справи серед нашого громадянства.

В цьому дуже допомагає проведена вже раніше організаційна праця — інформують з Фонду Катедр Українознавства.

Організаційною мережею ФКУ охоплено під сучасну пору 56 українських громад. Всіх представників ФКУ є тепер 381 осіб. Якщо в даній місцевості є кількох представників, то вони, для координування своєї праці оформлюють Комітет ФКУ. В Дітройті, Міш., Комітет ФКУ нараховує 61 особу, в Клівленді — 41, в Міннеаполісі — 14, в Омага (на стейт Небраска) — 14, в Йонкерсі — 11, в Лос Анджелесі — 8, в Віллімантику — 8, В Піттсбурґу діє Окружний Комітет ФКУ, бо охоплює громаду Піттсбурґ, Ембрідж, Аліквіппі і інші. В Огайо зорганізовано Окружну Раду ФКУ, яка намагається охопити кампанією ФКУ і найменші скупчення українців у тому стейті. Реорганізувається Комітет ФКУ в Ню Йорку, доповнюючи його новими представниками ФКУ: Варка Бачинська, мист. Юліян Колесар, Уляна Старосольська. Кампанію ФКУ серед українських професіоналістів з рамени Головної Екзекутиви ФКУ проводитиме інж. Андрій Пащук. Реорганізовано і поширено склад Головної Екзекутиви ФКУ, в якій тепер 17 членів. Хоч у першому півріччі ц. р. не велось з рамени ФКУ жадної збіркової кампанії, бо в тому часі велено інтенсивну акцію в користь українців — жертвам землетрусу в Югославії, все ж до ФКУ вплинуло в тому часі пожертв разом на суму 26.770.95 долярів (січень - червень 1970 р.). Для вдержування контакту між Головною Екзекутивою та представниками ФКУ ведеться жваву кореспонденцію, як також друкується внутрішні обіжники, в яких подається фінансові звіти, інші цифрові зіставлення, всі біжучі інформації і поради. В цьому році випущено 9 таких о-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ПІДТРИМУЄ СПРАВУ ПРИЙНЯТТЯ ЧЕРВОНОГО КИТАЮ ДО ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

Об'єднані Нації, Н. Й. — Минулого четверга, 19 листопада, представник Совєтського Союзу в Об'єднаних Націях Яков А. Малік виступив в Генеральній Асамблеї із підтримкою альжирської пропозиції на прийняття червоного Китаю до тієї міжнародної установи на те місце, що його досі займає національний Китай. Виступ Маліка був до деякої міри несподіваною, бо минулого року совєтський представник не брав участи в дебатах над цією справою. Список зголошених учасників у цьогорічних дебатах у цій справі був вичерпаний вже в понеділок, 16-го листопада, а голосування над альжирською резолюцією мало відбутися в п'ятницю, 20 листопада. Тому, що совєтського представника не було на списку зголошених учасників у дебатах, як і тому, що голосування мало відбутися вже на наступний день, Я. А. Малік звернувся із спеціяльним проханням до президента Асамблеї д-ра Едварда Гамбро, щоб цей йому дозволив говорити, на що д-р Гамбро погодився, переконавшись раніше, що проти цього не буде спротиву. Малік у своєму виступі твердив, що, мовляв, „законні права" комуністичного Китаю „узурпувала собі імперіялізм у формі американського ступайка, Тайванської кліки", та вимагав, щоб ці „права" негайно відновити. В часі, як друкується ця вістка, голосування ще не відбулося, але передбачається, що хоча в користь прийняття червоного Китаю в члени Об'єднаних Націй голосуватиме тепер Канада і ще деякі інші країни, резолюція не перейде, бо це вимагало б більшости двох третіх голосів. З'єднані Стейти Америки в цьому році дещо злагіднили свою опозицію проти прийняття червоного Китаю в члени ОН, бо вже не виступали не так проти прийняття, як тільки рішучо обстоювали членство національного Китаю. Це була також американська пропозиція, щоб справу членства червоного Китаю в ОН вирішувати більшістю двох третіх голосів. Виступ совєтського представника в користь червоного Китаю інтерпретується як чергову познаку злагіднення дотеперішніх суперечностей між тими двома комуністичними великодержавами.

Комуністичний провідник Білорусії критикує Захід і власну інтеліґенцію

Газета „Советская Белоруссия" опублікувала промову секретаря ЦК комуністичної партії в Білоруській ССР Станіслава Пілотовича, в якій той партійний наглядник накинувся на деяких білоруських учених і мистців за „ідеологічну хиткість" та „аполітичність". Пілотович виступав на засіданні ЦК комуністичної партії БССР у Мєнську, вживаючи слова „опозиція", що нагадувало часи сталінських чисток. Він твердив, що на Заході намагаються витворювати дух невдоволення серед совєтської інтеліґенції, і для цього, мовляв, а не через літературно-мистецьку вартість творів, було відзначено письменника Солженіцена Нобелівською премією. „Не випадково, що антикомуністичні центри на Заході, — казав Пілотович, — виступають на захист тих, які в Совєтському Союзі намагаються викривити ідею соціялізму і нашу совєтську дійсність". Доповідач називав ренеґатами, себто зрадниками „родіни", таких письменників, як Синявський і Даніель, чиї твори проникли на Захід і тут були опубліковані великими накладами. Він скритикував Інститут Літератури та Інститут Історії Академії Наук Білоруської ССР.

Совєтський „Луноход" продовжує виконувати свою місію

Москва. Совєтська пресова агенція ТАС інформує, що совєтський „Луноход 1", а-совєтський „Луноход 1", я-у вівторок, 17-го листопада, та який має автоматичне апаратуру для дослідів поверхні тієї планети, продовжує виконувати свою місію. У повідомленні не подано жадних подробиць щодо цієї місії контрольованого із Землі дослідного автомату і тільки поінформовано, що його автоматична система працює нормально та що „програма автоматичного Лунохода успішно продовжується". В дальшому сказано, що автомат посунувся на 20 метрів від місця свого осідку та що він відсунеться ще на далеко більшу віддаль. Згідно з цими інформаціями, „Луноход" порушується при допомозі сонячної енергії та добре пристосований до того, щоб „розв'язувати" проблеми гравітації і нерівностей поверхні місяця.

Чілійські християнські демократи стають в опозицію до марксиста Алленде

Сантіяго. — Чілійська Християнська Демократична Партія, яка у великій мірі підтримала кандидатуру теперішнього президента Сальвадоре Алленде Госсенса і допомогла йому перемогти у виборах на президента Чіле, почала опозицію проти здійснюваної ним політики, зокрема проти запланованого ним „будівництва соціялізму" в Чілі. Християнські демократи в Чілі із своїми 74 сенаторами і послами становлять одну з найбільших груп у чілійському парляменті. Їхні голоси причинилися значним чином до перемоги д-ра Алленде, який прийшов до влади 195 голосами проти 153. До виборів християнські демократи були протягом шести років урядовою партією в Чілі. Перший зудар між Християнською Демократичною Партією і президентом Алленде відбувся з приводу намагань прокомуністичного уряду останньо поусувати з праці в урядових установах багатьох християнських демократів. Другий конфлікт виник у зв'язку із студентськими виборами в розполітикованому Чілійському Університеті, в яких комуністи — для проведення до проводу своїх людей — вдалися до різних фальшувань, у висліді чого християнсько-демократичні студенти відкликали своїх кандидатів. Багато незадоволення в країні викликає продовжування прихильниками д-ра Алленде нелегальне захоплювання приватних будинків і мешкань.

Делеґація Пласту відвідала УНС і „Свободу"

Під час відвідин в Головній Канцелярії УНС. Стоять (зліва): гол. касир УНС дир. Петро Пуцило, голова Дирекції Пластової Фундації в Ню Йорку інж. Роман Баранський, голова Головної Пластової Ради пл. сен. Ольга Кузьмович, гол. предсідник УНС Йосип Лисогір, заст. голови Крайової Пластової Старшини і станичний Пласту в Ню Йорку пл. сен. Павло Дорожинський, голова Комітету Посвячення Пластового Дому пл. сен. інж. Роман Рогожа, гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох. Заст. гол. предсідника УНС Володимир Сохан був у тому часі зайнятий іншою урядовою справою.

Джерзі Сіті. — В полудневих годинах в четвер, 19-го листопада, до Головної Канцелярії Українського Народного Союзу та в-ва „Свобода", загостила з чемностевими відвідинами делеґація Організації Української Молоді „Пласт" в особах: голови Головної Пластової Ради і редакторки „Юнака" пл. сен. Ольги Кузьмович, першого заступника голови Крайової Пластової Старшини і станичного Пласту в Ню Йорку пл. сен. Павла Дорожинського, голови Комітету Посвячення Пластового Дому та першого заступника станичного Пласту в Ню Йорку пл. сен. інж. Романа Рогожі і голови Дирекції Пластової Фундації в Ню Йорку інж. Романа Баранського. В розмові з головними екзекутивними урядовцями УНСоюзу та редакторами „Свободи" представники Пласту бажали насамперед висловити признання УНСоюзові та його публікаціям за незмінно їх прихильне відношення до пластової молоді та їх постійну підтримку Пласту та всіх інших організацій молоді і їх активности. В 1972-му році Пласт відзначатиме своє 60-річчя і з цієї нагоди УНСоюз опублікує своїм коштом та у великому тиражі збірник-альманах, присвячений Пластові та українській молоді взагалі. Пластова делеґація рівночасно запросила членів Головного Уряду і з ними та через них, цілу українську союзну громаду Ню Йорку і околиці на врочисте посвячення Пластового Дому в цій метрополії, яке відбудеться в суботу, 5-го грудня о год. 4-ій по полудні, після чого о год. 6-ій вечора в сусідньому Українському Народному Домі при 140-144 Другій евню відбудеться бенкет з мистецькою програмою у виконанні пластунів. Розмови та обмін думок на теми Пласту, його значення для виховання молоді та для громади продовжувалися опісля під час спільного полуденку. З нагоди цих відвідин, головний касир УНС дир. Петро Пуцило передав Делеґації чек на $1,200.00, що їх схвалила остання конвенція УНС у формі своєї пожертви на працю Пласту.

Пластова Станиця в Джерзі Сіті цієї неділі відзначить своє 20-річчя

Джерзі Сіті. — Цієї неділі, 22-го листопада, місцева Пластова Станиця врочисто відзначить 20-річчя свого існування і своєї праці. Святкування започаткується торжественною Святою Літургією, що буде відправлена в українській кат. церкві свв. Петра і Павла о год. 10-ій перед полуднем. Опісля, о год. 12:30 після полудня, в залі УНДому при Фліт вулиці відбудеться Святочний Апель пластової молоді. Після Апелю гості матимуть нагоду оглянути виставку, що віддзеркалюватиме працю і діяльність Станиці впродовж 20 років. О годині 3-ій по полудні у великій залі УНДому відбудеться обід-зустріч з громадянством. Під час бенкету, що ним проводитиме пл. сен. Юрій Ференцевич, головним промовцем буде пл. сен. д-р Юрій Старосольський з Вашінгтону. Мистецьку програму приготовила і під час бенкету виконає пластова молодь.

Книжка д-ра К. Паньківського „Від держави до комітету" вийшла другим виданням

Ню Йорк. — Видана вперше видавництвом „Ключі" в 1957 році книжка відомого українського політичного діяча і публіциста Костя Паньківського п. н. „Від держави до комітету", з причинками до історії нових часів, зокрема подій 1939 - 1941 років на західноукраїнських землях і в т. зв. Генеральній Губернії, вийшла тепер новим доповненим виданням в цьому ж самому видавництві і як книга десята його серії „Життя і Мисли". Крім першої передмови „Від автора", що була надрукована у виданні 1957 року, в цьому 2-ому виданні вміщена ще одна передмова, в якій д-р К. Паньківський з'ясовує справу нового видання і включених до нього доповнень, як також причини, що спонукали його видавати другим виданням. Пригадуючи слова засновника В-ва „Ключі" і редактора

Д-р Кость Паньківський

його видань пок. д-ра Миколи Шлемкевича, що завданням їх „давати читачам матеріял для орієнтації, критичного передумання і формування світогляду", д-р К. Паньківський стверджує: „Нам приємно підкреслити, що потребу цього другого

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Під загрозою заглади

Людство у своїй довгій історії ще ніколи не переживало стільки загроз і викликів, скільки воно має їх, разом з неймовірними можливостями і надіями, в теперішній добі визволеного атома та здобування космосу. Надії і можливості чергуються із загрозами, і трудно сказати, чого є більше. Розвиток технології створює можливості безприкладних життьових вигід, скорочення днів і годин праці, неймовірні можливості комунікації, але рівночасно занечищує і винищує наше оточення, створює загрозу, що при дальшому такому розвитку може прийти до того, що люди, кількість яких постійно помножується, не матимуть що їсти і чим дихати. Рух за збереження нашого оточення щойно починається, але велике питання, чи усуне він загрозу.

Подібне діється і в політиці. Вже немає розумної людини на світі, яка не бачила б тієї смертельної небезпеки, що зависла над людством від зброї масового знищення. Одначе, війни не переводяться, анімозії між народами продовжуються, інтриги і підривність не вгавають.

Проте, свідомість цієї небезпеки поступово впливає на розвиток подій. Одним із останніх прикладів на це може бути договір між Західньою Німеччиною і Польщею, що ним Німеччина визнає західній польський кордон на Одрі - Ніссі. Очевидно, що це ще далеко не розв'язує — можна сказати — вічної польсько - німецької суперечности, не розв'язує тих багатьох проблем, що виникали впродовж століть, отже і цей договір треба вважати більше наслідком сповнених загрозами обставин, аніж наслідком доброї волі. Це саме можна сказати й про останні повідомлення про злагіднення суперечностей між Совєтським Союзом і червоним Китаєм, як і про ряд інших міжнародних подій.

Все ж таки ці проблиски надії на зменшення воєнної загрози нівелює доказана багато разів історією наука: не може бути тривкого миру і не можна відвернути загрози нищівних конфліктів доти, поки існують в світі неволя та експлуатація одного народу іншим, поки існує імперіялізм. Сьогодні, як і вчора, як чверть і півсторіччя тому, такою найбільшою загрозою є колоніяльно - імперська Москва, її народовбивча політика супроти поневолених нею народів, її інтриги та підривна діяльність у світі. Чим скоріше народи усвідомлять собі цю найбільшу загрозу, тим більші вигляди будуть на її усунення.

Мільйонова міліція

„Народна міліція, на думку Леніна, повинна поєднувати в собі функції народної армії з функціями головного органу державного порядку і державного управління", — повчає „Радянська Україна" з 10-го листопада у статті міністра МВД УССР, генерал - ляйтенанта І. Головченка „Завжди на варті". Генерал - ляйтенант написав цю статтю з нагоди „Дня совєтської міліції", який щороку припадає на 10-те листопада. 53 роки тому В. Ленін організовував криваве ЧЕКА, яке потім перейменовувалось на різні лади, але завжди наганяло страх на населення і викликало почуття ненависти.

„У ,День міліції' ми з вдячністю говоримо про багатомільйонову армію наших помічників, — стверджує той генерал, — дружинників, членів судів, партійних і совєтських активістів". Він же визнає, що „без підтримки й допомоги їх наша боротьба із злочинністю і правове виховання громадян не мали б такої віддачі".

Чому в Совєтському Союзі, після півстолітнього його існування, все ще потрібно не просто собі міліції для охорони порядку, а „багатомільйонової армії помічників"? Чому Ленін у своїх „Листах здалека" мріяв про „загальнонародну", „поголовно - загальну міліцію"? Бо він та його прибічники, пляннуючи створення тоталітарної держави-імперії, здавали собі справу з того, що режим такого типу матиме багато проблем. До проблем чисто економічного порядку, що штовхають людей на злочини, крадіжки тощо, долучилися й інші: безправність людини, сувора „пашпортна" система, заборона селянам виїздити в міста, заборона вільної творчости, заборона приватного господарювання, заборона практикувати релігію, заборона слухати закордонні радіопередачі і т. д. Тому режим мобілізує мільйонові армії якщо не поліцаїв, так наглядачів, донощиків. Так звана народна міліція в СССР є одним із стовпів, на яких тримається імперія, додатком до армії та спеціяльних військ КҐБ.

К. Крупський

ПРОПАГАНДИВНИЙ ПОСТУП

Ще тоді, як теперішній московський ілюстрований місячник англійською мовою „Совєт Лайф" називався „USSR", його сторінки були здебільшого виповнені світлинами з життя колгоспників у типових ватянках, а також робітників, що підкреслювали совєтський достаток, сидячи за столами, заставленими пляшками та їжею.

Зовнішня форма того журналу нагадувала тоді щось підпільне, засекречене. На обкладинці його не подавалось року видання і редакції, тільки в короткій нотатці зазначалось, що друкується його в совєтській амбасаді згідно з договором між урядами СССР і ЗСА.

Звичайно на першій сторінці виділа велика світлина Леніна або Хрущова, а далі йшли статистичні таблиці з цифрами про „осяги", світлини колосальних споруд і т. п.

Час від часу котресь число журналу присвячувалось тій чи іншій „суверенній" республіці: Україні, Грузії і т. д. Але після того, як совєтський громадянин справді заспокоїв голод і замінив московську „фуфайку" на чеського чи німецького виробу костюм, після того, як прийшло „колективне керівництво", змінився і московський журнал англійською мовою.

Насамперед достосували його зовнішню форму до американського стандарту. Тепер на ньому подається не тільки рік і місяць, але також прізвища редакторів, адреси редакцій у Москві і Вашингтоні, а також нотатку про заборону передруковувати його статті. Журнал поміщує голоси читачів, очевидно, завжди прихильні, і вже не присвячує своїх випусків ніяким „суверенним" республікам, а тільки іноді на кількох сторінках демонструє їхні „досягнення". В основному призначений він тепер пропагуванню російської культури та імперіяльним інтересам Москви.

Беремо до рук листопадове число „Совєт Лайф", на обкладинці якого видніє „красуня" Москва вночі.

У спільній статті п. н. „Факти 53-ох років" Л. Бороздін і А. Ніколаєв не тільки звеличують Москву, але й рівночасно б'ють по дошкульних місцях Америки, стараючись доказати цифрами, що Совєтський Союз не тільки найбільша і найбагатша країна світу, але він є також країною з найпередовішою демократичною системою, в якій немає проблем національних меншин, безробіття і визиску.

Статтю „Факти 53-ох років" підтримує стаття американки Еви Баєр з Каліфорнії, яка зі своїм чоловіком весною цього року відвідала Москву, Ленінград і Київ. Це власне репортаж на 15 сторінок, оздоблений світлинами Москви, Києва і Ленінграду.

Ева Баєр захоплюється не тільки російською, але й українською к у л ь турою, хоч, як звичайно, до її інформації про історію України та українську мову „закралися" деякі помилки. Оправдувати за ті помилки може її хіба те, що вона не знає ні російської, ані української мов.

До вражень Еви Баєр про Київ ми ще повернемось, а тепер хочемо вказати на те, чим вона підтримує твердження Бороздіна і Ніколаєва. Не в одному місці свого довжелезного репортажу вона підкреслює, що росіяни — незвичайно культурні і ввічливі люди. Вона могла сама ходити вночі по Москві, бо там ніхто не нападає на людей так, як по американських містах.

Освіта та медична обслуга в Совєтському Союзі, — пише Баєр, — безплатні для всіх громадян, а мешканеві ренти неймовірно низькі. Вона захоплюється чудовими музеями, театрами та історичними пам'ятками Москви і Ленінграду. Найкращою з-поміж усіх корон в кремлівському музеї видалась їй „шапка Мономаха". „Леґенда каже, — пише вона, — що її наклав на голову київського князя Володимира Мономаха сам імператор Візантії".

В ленінградському музеї Ева Баєр бачила недавно розкопані в могилах України археологічні золоті знахідки, які походять з III тисячоліття до Христа. „Мистецькою вартістю вони далеко перевищують дорогоцінну біжутерію російських царів", — пише Баєр.

Питання, чому ті знахідки замандрували з України аж до холодного Ленінграду, неначе зовсім не цікавить пані Баєр. Чи в „суверенній" УССР немає для них місця?

Ми знаємо, що не одному совєтському туристові подобалися краса і багатство Америки, але дуже сумніваємося, чи хтось із них міг би написати про це в американському журналі „Америка", що публікується в Совєтському Союзі. Ми певні, що совєтський громадянин не посмів би зробити Америці такої прислуги, яку зробила Ева Баєр і роблять багато інших американців Совєтському Союзові.

Про Київ написала Ева Баєр на двох сторінках, а на майже двох інших вміщено світлини, що представляють вуличний рух на Хрещатику, пам'ятник Хмельницького і Собор св. Софії.

Пані Баєр сподобалася чистота Києва, його чудові парки та атмосфера вулиць, а Собором св. Софії вона дуже очарована. З пам'ятників найбільше сподобався їй пам'ятник Хмельницького. Вона наївно зауважує, що „якби не Хмельницький, то Україна й досі була б визискувана". Українську кухню вважає вона найсмачнішою.

Баєр пише, що українці мають свою власну мову, і що навіть вона сама могла вичути різницю поміж російською та українською мовами. Київська туристична провідниця заявила їй, що вона горда зі своєї батьківщини, яка вступила добровільно до СССР для соціяльної і економічної вигоди. Українці, сказала вона, самі творять свої закони.

Очевидно, повторюючи те, що їй казали, Баєр пише: „Князь Ярослав Мудрий, будуючи собор, затруднював масу російських ремісників, і це позначилося на будові характеристичними російськими прикметами".

Розповідаючи про князя Ярослава Мудрого, про його „Руську правду", дипломатичні, культурні і родинні зв'язки з визначними королівствами Західньої Европи, авторка в дужках зазначає, що українська мова має деякі слова спільні з мадярською мовою. Можливо, що така нісенітниця могла причутися Еві Баєр, але чому редактори „Совєт Лайф" її пропустили?

А далі авторка пише: „Мушу погодитися з тим, що українці можуть гордитися своєю історією".

З дальшого змісту „Совєт Лайфу" бачимо, що тепер Совєтський Союз відвідує багато відомих американців. В жовтневому числі були світлини сенатора Юджіна МекКарті з його відвідин у Москві, а в листопадовому числі бачимо посадника Вашинґтону Волтера Вашинґтона з дружиною, астронавта Ніла Армстронґа, д-ра Джерома Дейвіса, який був у Росії під час вибуху революції 1917 р., та групу інших американських відвідувачів, яких прийняв на авдієнцію Косиґін.

Далі довідуємося про совєтську виставку фотосвітлин, що відбулася в цілому ряді американських міст. Редакція „Совєт Лайфу" цитує прихильні й неприхильні голоси про ту виставку і згадує, що в Ню Йорку „вандали" понищили кільканадесят світлин.

Коли взяти під увагу, що протягом 12 останніх місяців пересічний тираж цього журналу становив 62,000, то можемо сказати, що совєтська пропаґанда робить деякий поступ. Але постає питання: хто, крім небагатьох американських лібералів типу Еви Баєр, вірить цій пропаґанді?

Ось загляньмо до іншого, дуже поважного американського журналу, в якому пишуть високого калібру знавці комунізму. Це — „Проблеми Комунізму" за вересень - жовтень 1970 р. Читаємо в ньому статтю професора економіки Ґертруди Е. Шредер п. н. „Совєтська технологія: система проти проґресу" і переконуємось, що „на сході без змін". Що большевики таки неспроможні з їхньою системою наздогнати не тільки Америку, але й інші передові країни світу. Совєтська індустріяльна технологія на 25 років відстає від американської, а в деяких ділянках — аж на 40 років.

Авторка широко цитує звернення до уряду СССР совєтських науковців А. Сахарова, В. Турчина і Р. Медведєва. Ось деякі з тих цитат:

„В минулому десятилітті державна економіка нашої країни почала виявляти загрозливі ознаки звихнення і застою. Крива росту державних прибутків неухильно йде вниз.

„Недомагання в пляновій системі часто ведуть до протиріч поміж місцевими чи

(Закінчення на стор. 4-ій)

СТЕПАН ЗАЛЕСЬКИЙ

31-го жовтня пізно ввечері, по телефону схвильованим голосом заговорив колишній співробітник львівського театру: „Сьогодні ранком в Австралії помер Степан Залеський. Здається, інфаркт".

Лише кілька днів перед тим один із пристрасних театральних „б о л ільників" звертав мою увагу на повідомлення про ювілейне відзначення 25-ліття акторства Ірини Кобзяр - Залеської. Телефонний дзвінок і трагічна вістка про ніким непередбачену смерть ще повної енергії та життьової сили людини спаралізували думки і руку, яка писала ювілейне привітання Ірині та Степанові Залеським.

Незбагненні діла Господні! Волею Його — одні переживають свій вік і втрачають радість життьової боротьби, інші сходять з арени, не скапіталізувавши дару природи, не довершивши блискучих плянів, завдань.

* * *

У першій чверті 1944 р., в останніх часах перед евакуацією, мені довелося поставити на львівській сцені „Ревізора" Миколи Гоголя. Одною з двох центральних роль у тій клясичній комедії є роля Івана Олександровича Хлестакова. Від виконавця того персонажа вимагається, крім хисту, виключної акторської техніки і фізичної юности, що, як відомо, не йде впарі.

У пошуках кандидата на цю ролю я звернув увагу на молодого хориста, який до того часу мав у своєму акторському доробку кілька малих епізодів в оперетах Леґара та Штравса. Його зовнішність, природний плястичний рух і вроджена інтеліґентність здалися мені дуже придатними для того центрального персонажа комедії. Це був Степан Залеський.

Після кількох тижнів інтенсивних проб я переконався, що вибір кандидата на цю ролю був вийнятково щасливим і що недаремною була боротьба за просування молодих кадрів на провідні становища в р е п ертуарі. Степан Залеський виявився надзвичайно чутливим інструментом, який від одного дотику до його струн відзивався співзвучними тонами з мелодією великого Гоголя. Молодість і зовнішня чарівність компенсували деяку технічну невправність, однак, ця юна незайманість була дуже пригожа для того персонажа, і це було саме те, що так трудно вдається рутинним акторам, яким необхідно п е р е борювати свою індивідуальну зовнішність та неподатливість м'язів.

Не зважаючи на поспіх з огляду на прифронтові воєнні події, вистава комедії „Ревізор" пройшла з вийнятковим успіхом, до чого безумовно спричинився дебют наймолодшого з виконавців — Степана Залеського. Це була велика перемога молодого актора, який заблистів у тій ролі несподіваними спалахами акторського тривання. Це був найкращий Хлестаков на тогочасній українській сцені. Секрет того успіху був в юності, у відсутності професійного штампу, в таланоситості та працездатності Степана Залеського.

Успішний експеримент з молодим актором у відповідальній ролі Хлестакова мав рішальний вплив на нашу дальшу працю в еміґраційному театрі. „Театр Студія" в Німеччині і „Український театр в Америці" були скомплектовані виключно з молоді. В Німеччині в „Театрі Студії" серед молоді один із ведучих акторів був Степан Залеський. За короткий час існування того ансамблю молодий актор в многожанровому репертуарі мав сприятливу нагоду для тренажу свого широкого діяпазону. У кожній новій ролі він здобував признання глядачів і товаришів. Слово, жест, танок, спів, тривання в образах — все це було у нього органічним, оправданим, пережитим, переконливим.

За три роки існування в Німеччині „Театру Студії" Степан Залеський зіграв цілий ряд головних роль. Музичні комедії - ревії: „Замотеличене теля", „Блакитна авантура", „Сон української ночі" та „Хожденіє Мамая по другому світі" були немислимі без многогранної участи Степана Залеського. В „Гайдамаках" і в „Шевченківських вечорах" він запрезентувався зразковою культурою слова. Так, як виконував Залеський ролі у п'єсах Ґольдоні „Слуга двох панів" — Труфальдіно, Лесі Українки „Оргії" — Федона, Миколи Хвильового „Мати і я" — Андрія, „Санаторійна зона" — Анарха з повним правом міг би пишатися кожний театр.

Цінною рисою майстерности молодого актора була його неповторність. Не міняючи своєї зовнішности, не користуючись складними характерними наліпками, перуками, бородами тощо, Степан Залеський завжди був різний, відповідний до авторового образу.

Талановитий актор Залеський дуже легко пристосовлювався до обставин, запропонованих автором та режисером, і в кожній новій ролі був у нього відповідний внутрішній стан, ритм, жест, міміка. Залеський завжди був хвилюючий, збуджуючий. Він належав до тієї категорії лицедіїв, які з першої появи на сцені приковували до себе увагу глядача і ніколи не залишали його пасивним до того, що діялось на кону. Перераховані риси акторського профіля Степана Залеського супроводились невтомною працею і рідкою скромністю. Працювати режисерові з Степаном Залеським було радісно і плодотворно. Він був чутливим і податливим матеріялом в руках конструктора театрального видовища.

Нема сумніву, що в нормальних обставинах надзвичайно талановитий Степан Залеський став би стовповим майстром - актором на передових сценах України. На жаль, появився він на театральних обріях у пере-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

АНДРІЙКО НА ОПЕРІ

Слухачі чи там глядачі українських культурних підприємств, — таких, наприклад, як „Лісова пісня" в поставі Лідії Крушельницької чи нова опера „Лис Микита", — виносять звичайно з них подвійну приємність і насолоду: джерелом першої насолоди та всяких зворушливих переживань є сцена і все те, що на ній відбувається, а другим джерелом подібних, хвилюючих переживань є наша публіка, тобто все, що довкола вас твориться на театральній залі...

Так сталося, що на нюйоркській прем'єрі опери „Лис Микита" автор цих рядків мав своє місце в тому самому ряді, в котрому сиділа дружина знаного мистця з неповна трилітнім синочком Андрійком, а далі його бабуня, тітуня і подальша рідня. Як виявилось, уже в першій картині опери, той Андрійко, не зважаючи на свій юний вік, знаменито орієнтувався в типажі „Лиса Микити" і зразу називав по імені кожну тварину, яка з'являлася на сцені!

— Мамо! Зайчик! Зайчик! викрикував, підскакуючи на кріселку та показуючи пальчиком на ту чи іншу дійову фігуру, по-мистецьки оформлену нашим незрівнянним Еком. — А після Зайця пізнав Цапа (якого, щоправда, назвав „козою"), далі Лева, Вовка, Ведмедя. Коли з'явилась Жирафа, завокався розгублено і спитав: „Мамо, а то хто такий?"... Якщо б рахувати в процентах, то з десяти тварин шість назвав правильно, не заїкнувшись, назви двох тваринок смішно перекрутив, а щодо двох не був цілком певний — чи це, мовляв, Цап чи Коза, Осел чи Ослиця. Кардинальну помилку зробив тоді, коли назвав Царицю-Левицю мавпою, але в таких молодих роках це йому хіба прощається...

Під час перерви наш знаний мистець ходив по коридору з гордо піднесеною головою, частував знайомих цигарками і говорив:

— Тепер уже хіба ніхто з родини й приятелів не скаже, що моя дружина-чужинка американізує мені сина, приносячи неславу нашому славному священичому родові. Нині всі чули, як мій син знаменито і голосно по-українськи балакав!

— Ой, що голосно, то це правда, — зідхнув котрийсь із сусідів. — Синочок ваш, нівроку, справді дуже кмітливий і солодкий хлопчина, але на іспитування його проґресу в українознавстві ви могли б були собі вибрати якусь іншу оказію, не прем'єру нової української опери... Та ж його було чути на половину залі!

— Дуже добре, що було чути, — відповів гордий батько. — Хай знає не половина, а ціла заля з бальконом, і дід, і баба, і ціла громада, що мій син, Андрійко, не пропав для Американської України, хоч і народився в мішаному подружжі.

Ікер

Микола Куліш

СТАРИЙ, ІНШИЙ СВІТ...

(4)

Одного дня поїхав я автом до двох українських сіл: Хорвачан та Лішні. Обидва села лежать недалеко головної дороги і в кожному з них пишається на горбку старовинна церква. Навколо поля, на яких працюють люди.

Перед моїми очима високий горб, помережаний нивами, а на самому вершку семеро постатей. Сонце світить просто в вічі, перемальовуючи постаті селян на фантастичні силюети, що порушуються ритмічно, немовби танцюють. Мигають у повітрі рискалі, ніби в ритм якоїсь примітивної мелодії. Я чую її в куванні зозулі і в тому співі, що лине з поблизького гаю. Це спів соловейка. Не мушу питатись, щоб упевнитись, бо співу такої надзвичайної краси ніколи не чув. Ясно бачу танок темних постатей, напоєний солов'їним співом. Я називаю це явище танком землі. Я зачаровуюсь. З цього піднесеного стану вириває мене крик, щоб я зійшов з дороги. Вантажне авто вкриває вмить усе жовтою пилюкою. Коли курява аляглася і я з поспіхом вернувся до місця, звідки оглядав надзвичайну картину, постаті зникли, і спів соловейка, заглушений ревом мотора, не повторився. І лише як на глум кувала наді мною зозуля. Можливо я випустив з рук найкращий кадр для свого фільму.

Сумний повертався до авта. Розважав себе надією, що можливо такий момент, бувши мистецтвом самим для себе, ляже в мою душу, щоб виринути пізніше на плівці готовим епізодом.

Того дня багато фільмував, але згадана зачарована сцена стояла переді мною ввесь час і прислонювала інші цікаві кадри. Пізнім по полуднем доїхав до околиць села Хорвачани. Там я мав удачу — ніби рекомпенсата стояла високо на горбі напівроззвалена, єдина в тих краях православна церква.

Історія тієї церкви досить романтична. Збудував її священик, якому не вдалося висвятитися в католицькому обряді і якого серби висвятили в православному. Повернувшись до села, священик перевів на православ'я шістдесят родин, які й побудували собі оцю церкву. Це було в двадцятих роках нашого століття. Після смерти православного пароха не було кому його заступити, і церква спорожніла. Важкі сніговії й торішній землетрус дуже її пошкодили. На стіні церкви видніє знак „7" — це значить не годиться для ремонту.

Я поліз на горб, що забрало мені рівно півгодини, враховуючи зв'язані важким апаратом руки. Але тут мене нагородила добра доля прецікавим видом малої церковці. Вона збудована на відкритому горбку, і її видно в промірі кількох кілометрів. Виглядає як мініятюра головної абсиди Київської Софії. Висока трава сягає до вітражів. У відкриті бічні двері я зайшов усередину. Зовнішній вигляд знищеної землетрусом церкви не приготував мене до того, що я побачив усередині: хоч стіни потріскались, підлога чистенько зааметена, ніде ні порошинки. На престолі лежало старе, ще з України євангеліє, в свічниках стояли свічки, а на таці лежали мідяки. На стінах — ікони, а біля лавок — хоругви. З подивом оглядав я кожну деталь і пробував фільмувати. Біля головного входу в бічній наві могила покійного пароха з дерев'яним хрестом та фотографічним портретом. Порядок і чистота в церкві свідчили про ненастанну опіку місцевих людей, — вдячність померлому.

Закінчивши фільмувати, я вийшов на двір і вмостився у високій траві відпочити й закурити. Була п'ята година і сонце висіло над обрієм великою рожевою кулею. Над головою гули дикі голуби, що в потрісканих стінах церкви знайшли собі сховок. З того місця, на якому я сидів, розкинулась к і л о метрами приваблива панорама: зелені гори, золотисті поля, а серед піль темні постаті селян. До моїх вух донісся знечев'я далекий спів „гаджі", який зі свого мінарету закликав вірних до вечірньої молитви. Хмара голубів зірвалася з церковних стін і, обкруживши поволі горб, влетіла начебто просто в сонце. В цю хвилину я, мої задуми, моя праця і вся моя особа здалися такими малими й незначними в обличчі малої події, що відбувається тут кожного дня безчисленні роки.

Поскладавши всю свою апаратуру, поволі сходив я вниз до дороги. Ще раз повернувся лицем до церковці, до бань, що блищали в промінні вмираючого сонця. На хресті сидів голуб і немов до мене на прощання тріпнув срібними крилами. Можливо, мені причувся тихий удар дзвона. Здригнувшись від дивного враження, не обертаючись, побіг я в сторону авта, залишаючи за собою маленьку церковцю голубів.

У Дев'ятині

Пощастило мені прибути в Дев'ятину якраз на Зелені Свята. Дев'ятина — це найбільше село в околицях Банялуки. Тягнеться воно по високих горбах і дістатись до нього можна тільки пішки. Після двадцяти хвилин „проходу" стрімкою гірською стежкою і ще відчуваючи наслідки попередньої недоспаної ночі в цікавій компанії, я був готовий скапітулювати. Аж враз переді мною виросла ніби з-під землі розкішна черешня, під якою я міг зловити віддих і наїстися досхочу солодких ягід. Глянувши на годинник, я зрозумів, що сидіти мені немає чого, бо можу спізнитись на Службу Божу. Тож посунув далі, як дід на муки, під гору.

Входячи в село побачив розвалену стодолу. Згодом довідався, що це шкільний будинок. Низькі глиняні стіни немов похилились під тягарем солом'яної стріхи. На малому подвір'ї калюжі, болото...

Минувши декілька хат, ввійшов я до церкви. Вона досить велика, мурована і з усіх боків пишно прикрашена зеленими галузками. Оце й було оте клечання, про яке я тільки чув і читав. З церкви лунає спів. В церковній ограді стоїть великий дерев'яний хрест з написом: „Боже, спаси Україну! — 1938 рік." Читаю ці слова з глибоким зворушенням.

Перед церквою громадка хлопців. Тут, видно, як і в Америці, ходити до церкви не обов'язково означає бути в її середині. Я заходжу. Розпитавши, як вилізти на хори, тихо скрадаюсь по сходах. На хорах нікого нема. Це прекрасне місце для фільмування.

Глянувши на переповнену людьми церкву, питаю себе, чи не потрапив я припадком до якоїсь американської колонії? Чоловіки в американських убраннях, а жінки в куценьких легковажних кольорів суконках. Зрозумів, що це і є та поміч з Америки й Канади! Люди гордо один перед другим презентують заморський одяг. На мене цей „святковий" одяг не справляє особливого враження: старі блюзки та спідниці... Але тут мають вони особливу ціну, і одягають їх, коли йдуть до церкви, і на великі свята.

Після Служби Божої фільмую людей. Дітвора бігає і галасує, а все чистісінькою, як пісня, українською мовою. Більшість їхніх батьків народилися в цьому селі, України не бачили. Мало-хто з них уміє читати, писати.

(Закінчення на стор. 4-ій)

15-го до 19-го ГРУДНЯ 1970 РОКУ
ЩОДЕННО В ГОДИНІ 7:30 ВЕЧ.

ТЕАТР У П'ЯТНИЦЮ
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

ЖАН АНУЇ

МЕДЕЯ

Переклад:
МИКОЛА ПОНЕДІЛОК

Постава:
ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ

Оформлення сцени і костюмів:
ВОЛОДИМИР БАЧИНСЬКИЙ

Виконують:
ВІРА ЛЕВИЦЬКА
МАРІЯ СТЕПОВА-КАРПЯК
БОГДАН ПАЗДРІЙ
ВОЛОДИМИР ШАШАРОВСЬКИЙ
ЕВГЕН ЛЕВИЦЬКИЙ

THE PLAYHOUSE
1714-16 DELANCEY STREET
PHILADELPHIA, PA.

Передпродаж квитків:
„Оріон" і при касі театру

Д-р Мед. ПЕТРО ФЕДОРІВ

ВВІЧЛИВО ПОВІДОМЛЯЄ

ПРО ВІДЧИНЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па., 4733 Норд 12-та вул.

Години прийнять за попереднім зголошенням на число телефону DA 9-3165.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВІДДІЛ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРК

повідомляє, що заповіджені

СХОДИНИ ЛІКАРІВ

на суботу, 21-го листопада 1970 року

НЕ ВІДБУДУТЬСЯ

з уваги на смерть Колеги

бл. п. д-ра Богдана Панчука

•

Дата наступних сходин буде подана своєчасно.

Нова акція Патріярхального Товариства

Відзначування дня Помісности Української Католицької Церкви, чи однoліття Синоду Українських Єпископів, з участю і благословенням Владик, чи без них, можна рахувати рішучою і стійкою позицією основних сил нашої Церкви в справі належних їй прав і відпором централістичним силам Римської Курії. На жаль, Римські власті, до кого ці леґальні й культурні вияви конечности здійснення належних нам прав були спрямовані, на таку комунікацію досі не зареаґували позитивно. Це й вплинуло на ініціятиву й розвиток пляну серед Крайової Управи патріярхального товариства про переведення перед компетентними чинниками більш рішучої акції в цьому напрямі. Остаточно місцем такої відкритої акції вибрано місто Вашингтон, специфічно будинок осідку Апостольського Делеґата — Архиєпископа Люїджі Раймонді.

Ціллю цього більшого зібрання українських мирян буде вручення Папському делеґатові декілька меморіялів: від священства, від сестер, від організованого студентства та мирян. Приявність більшого числа вірних при передачі меморіялів повинна підкреслити і здраматизувати конечність наших вимог, та рішучість обстояти приписані нашій Церкві права.

Відповідні формальні заходи у цій справі вже пороблені, обіжники до всіх відділів товариства вислані, а уся організаційна робота зосереджена у відділах: Вашингтон, Балтімор, Аллентавн, Філядельфія та околиці, як також і: Ню Йорк, Нюарк, Пассейк та Елизабет. Від тих основних міст повинна прибути головна кількість учасників, при чому будуть і менші делеґації із віддалених міст. Крайова Управа підкреслює, що це не буде демонстрація з ціллю неґування чогось, але маніфестація п о з итивних постулятів сучасного положення нашої Церкви, та чинна піддержка усіх пророблених досі заходів за права і єдність Української Католицької Церкви. Окремими листівками й оголошеннями Управа закликає усе мирянство до масової участи у маніфестації дня 5 грудня ц. р. у Вашингтоні.

Н. Н.

ПАРАФІЯЛЬНА РАДА
Свято-Троїцької Церкви
при 359 Broome St., Ню Йорк, Н. Й.

повідомляє, що

в неділю, 22-го листопада 1970 року в горішній церковній залі

— відбудеться —

ВИСТАВКА Українського Мистецтва

Виставлені будуть картини відомих українських мистців, наших добродіїв, які подарували свої картини — **Ю. Полога, М. Мирон, Б. Савчук, В. Кивелюк, К. Трофименко, Т. Шумилович, Б. Пачовський, Оленська-Петришин.**

Більшою скількістю творів заступлені будуть такі наші відомі мистці: **Ірена Федишин** — акварели і олія; **Яків Гніздовський** — дереворити; **Шонк Русич** — емалія.

Виставка буде відкрита **кожної неділі від 10 ранку до 4-ої вечора** протягом 4-ох тижнів.

До численної участи запрошуємо всіх Шановних Громадян.

Вступ вільний. **ПАРАФІЯЛЬНА РАДА**

ВИСТАВКА МАРІЇ ГАРАСОВСЬКОЇ - ДАЧИШИН У ЧИКАГО

Чикаґо. — В ґалерії „Левів" відкрилась 13 листопада й триватиме до 22-го індивідуальна виставка малярки п-і Марії Гарасовської-Дачишин. Вона виставляє 82 експонати, майже всі олії та кілька темпер. Артистка малярка Марія Гарасовська-Дачишин уродилась в Україні, закінчила Мистецьку Академію ще в Кракові і Ін-т мистецької реклями в Катовицях; є членом Об'єднання Українських Мистців та американських Асоціяцій. Це вже її 9-та одноосібна виставка.

ПРОФ. П. КОВАЛІВ ДОПОВІДАВ ПРО ПИСЬМО І МОВУ СХІДНІХ СЛОВ'ЯН

Ню Йорк. — Мовознавча Комісія НТШ влаштувала 14-го листопада ц. р. чергову Наукову Конференцію. В програмі Конференції була доповідь голови Мовознавчої Комісії проф. д-ра П. Ковалева. У своїй доповіді проф. Ковалів обговорив наперед обидва погляди вчених про походження мов східніх слов'ян. З черги подав він у загальному розвій народної та літературної мови (що зв'язана є з розвоєм письма) у східніх слов'ян — українців, білорусинів і росіян та обговорив посторонні вплизи, грецькі, тюркські і інші, на їх розвій. Доповідь викликала живу дискусію у зацікавленої цими проблемами авдиторії.

КОНЦЕРТ 12-ЛІТНЬОГО ПІЯНІСТА ОЛЕСЯ КУЗИШИНА

Ню Йорк. — Заходом Українського Музичного Інституту Америки відбудеться в неділю 29 листопада ц. р. о год. 3-ій по пол. в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект Евню в Ірвінґтон, Н. Дж. концерт 12-літнього визначного піяніста Олеся Кузишина, учня кляси фортепіяну проф. Мелянії Байлової. У програмі: Гайден, Моцарт, Шопен, Ґріґ, Кабалевський та українські композитори: Барвінський, Грудин, Косенко, Савицький. Концерт Олеся Кузишина буде повторений у Ню Йорку: в неділю 6 грудня ц. р. о год. 3-ій по пол. в залі Літературно-Мистецького Клюбу при 149 Друга Евню.

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ ЖІНОК ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

запрошує все Українське Громадянство на

ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРА і БЕНКЕТ

З НАГОДИ

РІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВІДДІЛІВ ОЖ ОЧСУ

що відбудеться

в суботу, 28-го листопада 1970 року, о годині 7:30 вечора
в COMMODORE HOTEL, 42nd Street & Lexington Ave., NEW YORK, N.Y.
(Заля WEST BALLROOM)

В ПРОГРАМІ: промови мґр. Слава Стецько, АБН; п. **Марія Солонинка**, ОЖ ЛВУ; сенатор **Роберт Долл** і п. **Джан Вінсон**, голова Національної Ліґи Американських Полонених у Північному В'єтнамі.

МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА: мецо-сопрано **Галина Андреадіс**, акомпаньямент **Марія Цісик**; фортепіянове сольо **Марта Цибик**.

В раніших і пополудневих годинах і в неділю рано відбудуться наради і зустріч з представниками інших національних груп в тому ж готелі.

Ділимося сумною вісткою
з Українським Громадянством,
що дня 13-го листопада 1970 року
ненадійно відійшов у Вічність на 60-му році життя
в Бофало, Н. Й.

бл. п. Інж. СТЕФАН БАЛЮТА

УПРАВА ТОВАРИСТВА
УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ у БОФАЛО, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. д-ра БОГДАНА ГАРАСИМОВА
мужа моєї Братаниці,
жертвують на бідних дітей в Европі

Тарас СІМКІВ	10.00 дол.
Ярослава ФОРОВИЧ	5.00 дол.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями, Колеґами і Знайомими, що в четвер ранком, 19-го листопада 1970 року по короткій і тяжкій недузі, прийнявши Найсвятіші Тайни, відійшов у Вічність на 51-му році життя наш Найдорожчий

МУЖ, СИН, БРАТ, СТРИЙКО, КУЗЕН, ЗЯТЬ, ШВАҐЕР і ВУЙКО

бл. п. д-р мед.
БОГДАН ПАНЧУК

ПАНАХИДИ в суботу і неділю, 21-го і 22-го листопада 1970 р. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж., о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН в понеділок, 23-го листопада 1970 р. о год. 8:30 р. з того ж похоронного заведення до церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о год. 9:30 Служба Божа, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ОРИСЯ — дружина
АНАСТАСІЯ — мати в Україні
МИРОСЛАВА — сестра з сином ВОЛОДИМИРОМ в Україні
ЯРОСЛАВ — брат з дружиною ЯРОСЛАВОЮ і дітьми РУТОЮ і ХРИСТЕЮ
МИХАЙЛО КРАМАРЧУК — тесть
ОЛЬГА САЛУК з чоловіком ЯРОСЛАВОМ і дітьми
ЯРОСЛАВ ВІҐУН з дружиною НАДІЄЮ і дітьми
МИРОСЛАВА МАНДРУСЯК з чоловіком ЗЕНОНОМ і дітьми
ВАСИЛЬ ПАНЧУК з дружиною ЮЛІЯНОЮ і дітьми
— кузени
АННА ДЕМЧУК з чоловіком БОГДАНОМ і дітьми
ЗЕНОН КРАМАРЧУК з дружиною НЕОНІЛЕЮ і дітьми
— шваґрі

та вся близька і дальша Родина в Україні

•

Волею Покійного, замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на Український Католицький Університет в Римі,

ГОЛОВНА УПРАВА
УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ділиться сумною вісткою з Членством та Українським Громадянством,
що 19-го листопада 1970 року відійшов у Вічність на 51-му році життя

бл. п. д-р
БОГДАН ПАНЧУК

був. довголітній член Головної Управи УЛТПА.

ПАНАХИДИ в суботу і неділю, 21-го і 22-го листопада 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Ірвінґтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в понеділок, 23-го листопада 1970 р. з того ж похоронного заведення до церкви св. І. Хрестителя в Нюарку, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

•

ВШановній Дружині і Рідні, висловлюємо щирі співчуття.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-ВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ВІДДІЛ НЮ ЙОРК
ділиться сумною вісткою з Лікарями та Громадянством,
що в четвер, 19-го листопада 1970 року
після тяжкої недуги, відійшов від нас у Вічність

бл. п.
Д-р БОГДАН ПАНЧУК

довголітній діяльний член Управи Відділу
та Головної Управи УЛТПА.

•

Дружині та всій Рідні, висловлює глибоке співчуття

УПРАВА ВІДДІЛУ

КОНЦЕРТОВЕ ТУРНЕ ЧОЛОВІЧОГО ХОРУ
„ПРОМЕТЕЙ"
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Диригент: МИХАЙЛО ДЛЯБОГА
Акомпаніямент: ЛІДІЯ БУЛЬБА
Конферансьє: БОГДАН ПАЗДРІЙ

КЛІВЛЕНД, Огайо:
ЧЕТВЕР, 26-го ЛИСТОПАДА 1970 р., год. 8-ма веч.
Заля: Normandy High School, 2500 W. Pleasant Valley, Parma.

РАЧЕСТЕР, Ню Йорк:
П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЛИСТОПАДА 1970 р., год. 8-ма веч.
Заля: East Ridge High School, 2300 Ridge Road, East Rochester, N.Y.

ТОРОНТО, Онтаріо, Канада:
СУБОТА, 28-го ЛИСТОПАДА 1970 р., год. 8-ма веч.
Заля: Central Technical High School - Lippincott & Harbord St., Toronto, Ont.

Огні горять!

Чоловічий хор „Прометей" в Філядельфії, добре знаний всім зі своїх виступів під орудою незрівняного маестра-дириґента Івана Задорожного, на жаль усе ще хворого, тепер дістав нового, енергійного, як торонтський Кардаш, молодого дириґента Михайла Длябогу — уродженця зеленої Лемківщини.

З приходом Длябоги можна ствердити приємну зміну: хор відмолодився! Багато з наших „татусів" відступило місце для молодшої генерації — наших студентів. Отже хор не тільки відмолодився, він відсвіжився голосово!

Обсервуючи ці зміни, а а особливо техніку дириґування та цікаву, відмінну інтерпретацію творів, можемо сміло прийти до висновку, що перед Длябогою відкриваються нові обрії, які можуть вкрити його славою.

„Прометей" вибирається оце в коротке турне. Як зачуваємо, уже в листопаді, тобто цього місяця, він виступить у Клівленді, Рочестері і Торонті. Будемо сподіватися, що наша публіка чисельно, усією громадою на місцях підтримає нашу молоду зміну — наших студентів, і піділлє їм, як кажуть, свіжої оливи до смолоскипів, щоб огонь завзяття не тільки не погас, а ще більше запалав на славу України!

А вони понесуть нашу пісню до своїх братів і сестер, розпорошених на американській землі, пробудять їх зі сну, що окутував усіх добробутом, пригадають їм, хто вони та чиї діти.

Віт. Волков

СТАРИЙ, ІНШИЙ СВІТ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Не можу налюбуватись розмовою двох чотирилітніх хлопчиків:

— Дідо Тарас тебе наб'ють за те, що неправду кажеш...

— А бодай на тебе корова дмухнула, чорте!

Опісля фільмую школу, бо мені відомий намір ЗУАДК збудувати школу для дітей. Думаю, що, побачивши на фільмі шкільний будинок, ніхто не буде противитися цьому намірові.

Милуюсь хатами, що, заклечані зеленню, творять враження, ніби цвіте ціле село. Заходжу до хат, розмовляю з людьми, всі пропонують мені переночувати, всі запрошують перекусити. Розпитують про життя в Америці, про наших людей, навіть називають деякі прізвища, відомі мені з Філядельфії. З хат виходжу на подвір'я, оглядаю обійстя. Там ходять повагом кури, гуси, телята і малі рожеві поросята. Коли наближаюсь до малого поросятка, воно з вереском, трусячи хвостиком, тікає. Люди, дивлячись на це, сміються. Вони не знають, що в Америці бачив я поросят тільки в консервах.

Під вечір має виїхати по мене на дорогу авто. Кінчаю розмову з милими людьми і сходжу вниз... На стежці минає мене молоденька дівчина з маленьким братчиком на руках. Чую соромливе: „Слава Ісусу Христу!" Оглядаюсь вслід її босим ногам, що так моторно біжать під гору. Малий хлопчик посміхається понад сестрине плече і жмурить смішно очка. Дійшовши до вже знайомої мені черешні, зриваю повні пригорщі ягід, відпочиваю і прямую вниз до дороги.

„До відження"

Крізь вікно літака яскравіє сонце. Раптом загули мотори і він, зірвавшись з асфальту, стрімголов намагається перебороти земне тяжіння. Одно його крило опускається, і підо мною щораз меншає летовище. Далі виростають Альпи, а за ними другий світ.

Багато речей мені відкрилось на маленькому клаптику землі, що зветься Боснія, і багато розкрилось у мені самому таємниць, що, здається, лежали десь глибоко на дні свідомости. Дух невмирущої України передався мені від старовинного порядку сільського життя, якому урядова система зовсім не сприяє, але він існує. Щира українська гостинність, незрадлива прихильність та ввічливість. Багато бачив там біди, нестатків, але ще більше гордости, великодушности та надій, що все буде краще. Ті старі штани, які ми витягнули з підвалів, тут стають гарними, новими речами, маленькою прикрасою частини гарного людського роду, дух якого, як той хрест, не схиляючись, просить: „Боже, спаси Україну"!

(Кінець).

СТЕПАН ЗАЛЕСЬКИЙ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Степан Залеський
в ролі Хлестакова в комедії М. Гоголя „Ревізор"

ходовій добі, в добі, в якій критерії оцінок мистецьких та культурних вартостей потопають у морі дилетанства та снобізму.

**

Схиляючи свої голови над могилою св. п. Степана Залеського, молимо Бога про вічний спокій його душі, і щоб земля далекої Австралії була йому легкою.

Иосип Гірняк
і
Олімпія Добровольська

ФКУ широко розгортає акцію збірки...

(Закінчення зі стор. 1ої)

біжників, а від початку кампанії ФКУ вийшло вже 58 чисел внутрішнього обіжника. Члени Головної Екзекутиви відбувають також організаційні поїздки. Цього року голова ФКУ мгр. Степан Хемич відвідав громади в містах: у Клівленді, Омага, Філядельфії, Чикаґо, Піттсбурґ. Організаційний референт Богдан Тарнавський відбув поїздки до Віллімантику, Кольчестеру, Норвічу, Бріджпорту, Боффало, Рочестеру, Ютики, Пассейку, Бостону, Нюарку, Манчестеру, Філядельфії, Ню Гейвену, Клівленду, Аккрону, Янгставну, Лорейну і Дітройту. В часі тих поїздок ствердження, що в кожній місцевості є гурт добрих, жертвенних, працьовитих ентузіястів ФКУ. А це ж запорука успіху кампанії. Головна Екзекутива намагається збільшити число представників ФКУ до кінця ц.р. до бодай 500 осіб. В слідуючому році дальше круг представників ФКУ поширюватиметься, щоб досягти не менше одної тисячі осіб.

Від початку кампанії ФКУ по кінець травня ц. р. до ФКУ вплинуло пожертв разом на суму: 681,422.36. Її зложило 4,920 жертводавців (в тому: 3,328 — сто, або більше долярів, 1,592 — сплачують їхні сто долярові зобов'язання ратами. Найвищу досі пожертву зложили Галина і Олексій Воскобійники — $5,000 та парашутна фірма Світликів $5,000. Із організацій найбільші пожертви склали Товариство Українських Інженерів, Відділ у Філядельфії — $10,000 і Український Народний Союз — $10,000.

Книжка д-ра К. Паньківського...

(Закінчення із стор. 1-ої)

видання викликало якраз бажання „шукати правду". Від появи першого видання 1957 року минуло вже більш ніж дванадцять років. Попит на неї ніколи не припинявся, але він зріс надзвичайно після появи в перших днях 1968 року книжки Ярослава Стецька „30 червня 1941". Великий, як на українські видавничі умови, наклад 1 600 примірників розійшовся повністю"...

Д-р К. Паньківський, правник за фахом, політичний і суспільний діяч у Львові в часі між двома світовими війнами, був у 1941 році генеральним секретарем Української Національної Ради у Львові, головою Українського Крайового Комітету і заступником голови Українськогго Центрального Комітету в 1942 - 1945 роках, на еміґрації м. ін. заступником голови уряду УНР в екзилі і головою Союзу Українських Націоналістів Демократів. Крім перевиданої тепер книжки, перу його належать ще спогади „Роки німецької окупації" (1965) та „Від комітету до Державного Центру (1968).

ПРОПАГАНДИВНИЙ ПОСТУП

(Закінчення зі стор. 2-ої)

бюрократичними і державними інтересами.

„В нашій країні, як і раніше, продуктивність робітника в кілька разів нижча, як у капіталістичних країнах.

„Коли порівняємо нашу економіку з американською, то побачимо, що наша відстає не тільки кількісно, а й що найсумніше — якісно. Чим новіший і революційніший аспект економіки, тим ширшим стає розрив. Ми випередили Америку в видобутку вугілля, але ми позаду в продукції оливи, газу та електрики, в 10 разів менше виробляємо хемічних продуктів і незмірно позаду в технології компюторів. Це останнє є особливо важливим, бо впровадження електронічних компюторів в державну економіку має рішальне значення, що радикально може змінити обличчя і систему продукції, а навіть культуру в загальному. Це явище слушно названо „другою індустріяльною революцією".

„В 1950-их роках ми були першою країною, яка вислала спутніка в космічний простір, але наприкінці 1960-их років ми втратили першенство в цій ділянці, як і в багатьох інших.

„Першими, що ступили на Місяць, були американці. Це є одною з тих зовнішніх ознак постійного зростання розриву поміж нашою країною і Заходом".

В жовтневому числі журналу „Форін Еффейрс" надруковано статтю професора Колумбійського університету Збіґнева Бжезінського, директора дослідчого інституту в справах комунізму. У своїй статті проф. Бжезінський уживає іншого критерія для визначення технологічного стану даної країни. Колись, пише він, технологічну заавансованість країни визначали з того, скільки дана країна продукувала заліза. Тепер ми визначаємо її з того, скільки вона має компюторів.

Подаємо за проф. Бжезінським кількість компюторів, що їх мали різні країни під кінець 1969 р.:

ЗСА	— 70,000
Японія	— 5,800
Зах. Німеччина	— 5,750
Англія	— 5,600
Франція	— 5,010
Сов. Союз	— 3,500
Італія	— 2,500
Канада	— 2,400
Австралія	— 900
Нідерлянди	— 800
Східня Европа	— 750
Африка	— 750

Коли поглянемо в історію, то побачимо, що при невільничій системі деякі народи нераз творили щось імпозантне. Єгиптяни побудували колосальні піраміди, в Росії за царя Петра I побудували Петроград та водні канали. Але ніяка невільнича система не створила добробуту для широких народних мас. Добробут для народу так, як і демократичну систему, можна осягнути тільки на базі приватної і свобідної ініціятиви.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПАРАСКЕВІЯ КОСТІВ, членка УНС Відд. 217 Б-ва св. Иосафата в Рочестері, Н. Й., померла 15 липня 1970 р. на 71 р. ж. Нар. в Серинках Середніх, пов. Рогатин, Україна. Стала членкою УНС в 1935 р. Полишила в смутку мужа Михайла, сина Иосифа, 2 внуків, сестру в Україні та родину. Похорон відбувся 18 липня 1970 р. на цвинтарі Голи Сепулчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна їй Пам'ять!

Р. Пристай, секр.

ТЕКЛЯ ГОЛОВАЦЬКА, членка УНС Відд. 206 Т-ва Запорозька Січ в Вунсакет, Р. Ай., померла 16 липня 1970 р. на 76 р. ж. Стала членкою УНС в 1923 р. Полишила в смутку сина Волтера, 4 дочки: Марію, Анну, Софію і Джосі, сестру Анну, 14 внуків і 15 правнуків. Похорон відбувся 20 липня 1970 р. на цвинтарі св. Михаїла в Блакстон, Масс.

Вічна їй Пам'ять!

Л. Гардінк, секр.

МОТРЯ ГРУШКЕВИЧ, зам. ВІГУН, членка УНС Відд. 222 Т-ва ім. Сірого Лева в Клівленді, Огайо, померла 18 липня 1970 р. на 28 р. ж. Стала членкою УНС в 1965 році. Полишила в смутку батьків д-ра Миколу і Марію, чоловіка Ярослава, брата Андрія, діда о. Тимкова та родину. Похорон відбувся 22 липня 1970 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна їй Пам'ять!

Секретар

ПРЕСЦІЛА ПАЛАМАР, членка УНС Відд. 265 Т-ва Б. Хмельницького в Майнерсвіллі Па., померла 29 липня 1970 р. на 56 р. ж. Стала членкою УНС в 1949 р. Полишила в смутку сина Гарри, дочку, 2 братів. Похорон відбувся 1 серпня 1970 р. на цвинтарі св. Михаїла в Майнерсвіллі, Па.

Вічна їй Пам'ять!

М. Качабка, секр.